

Bekymringsmelding mottatt av NILS

Mottatt: 21.05.2024 09:40

Type: Dyrevelferd

Referanse: 20240521-123

Navn på dyreeier eller virksomhet: Cirkus Maximus – Direktør: Liv Strøm

Adresse: Sirkusveien 1, Vinterkvarter

Fylke: Hedmark

Kommune: Kongsvinger

Poststed: 2212 – KONGSVINGER

Andre opplysninger: Cirkus Maximus er for tiden på turné i Sør-Norge, og jeg har observert forestillingene deres på forskjellige lokasjoner den siste måneden. Denne bekymringsmeldingen omhandler de generelle forholdene for dyrene i sirkuset under transport, oppsett, forestillinger og oppstalling på de ulike turnéstedene. Jeg er spesielt bekymret for velferden til de større dyrene, som elefanter og hester, under de krevende forholdene en sirkusturné innebærer.

Navn på varsler: Nils Bakken

Telefon: 90090090

E-post: nils.bakken2gmail.com

Anonym varsler: Nei

Sendt inn med vedlegg: Ja (Videomateriale fra forestillinger og transport, bilder av dyrenes oppstallingsområder)

Hvilket dyr er du bekymret for? Og hvor mange?

Jeg er primært bekymret for to asiatiske elefanter, samt et mindre antall hester, anslagsvis 4-6 hester av forskjellige raser og størrelser, som benyttes i forestillingene.

Hvordan ser dyrene ut?

Ved observasjon av elefantene under forestillingene og i pausene, har jeg gjort flere observasjoner som gir grunn til bekymring for deres fysiske og psykiske helse. Elefantene virker generelt tynne, og ribbeina er synlige, spesielt rundt hofter og flanker. Huden virker tørr og skjellende, og mangler den sunne glansen man forventer hos et velfødd dyr. Jeg har også observert repeterende stereotype bevegelser hos den ene elefanten, i form av konstant swaying fra side til side, også når den ikke er i aktivitet, noe som kan indikere stress, kjedsomhet og mangel på mentale stimuli. Når det gjelder hestene, virker også flere av dem å være i moderat til dårlig hold, med synlige ribbein og manglende muskelmasse. Pelsene er matte og virker ustelte, og flere hester har tydelige områder med gnagsår eller sår under salområdet. Jeg har også observert hester som virker apatiske og lite energiske, og som viser tegn på motstand under

oppsaling og håndtering før og etter forestillingene. Generelt sett virker både elefantene og hestene preget av turnélivet og mangler vitalitet og velvære.

Hvordan ser det ut der dyrene oppholder seg?

Forholdene dyrene oppholder seg under på turné, fremstår som svært utilfredsstillende og lite egnet for å ivareta deres artsspesifikke behov. Transporten av de store dyrene mellom de ulike turnéstedene foregår i relativt små og lukkede trailere, som etter min vurdering virker trange og dårlig ventilerte, spesielt under transport over lengre distanser og i varmt vær.

Oppstallingsområdene på de ulike sirkusplassene er ofte begrensede og består gjerne av små, midlertidige innhegninger eller båser på hardt underlag, som asfalt eller grus, uten tilgang på naturlig beite eller et variert miljø. For elefantene har jeg observert at de ofte står lenket fast i korte kjettinger, med begrenset mulighet for bevegelse og sosial interaksjon. Hestene står gjerne i midlertidige teltstallinger eller i lastebiler som er omgjort til mobile staller, også her virker plassen begrenset og miljøet lite stimulerende. Under forestillingene er dyrene eksponert for høyt støynivå fra musikk, applause og publikum, samt blinkende lys og andre visuelle stimuli som kan virke stressende, spesielt for de mer sensitive dyreartene. Jeg har også observert at treningen og håndteringen av dyrene, som jeg har fått et glimt av bak scenen og i manesjen, til tider virker hardhendt og basert på bruk av press og ubehag for å få dyrene til å utføre de ønskede triksene og bevegelsene. Generelt sett gir oppholdsforholdene for dyrene under Cirkus Maximus' turné et inntrykk av å være preget av minimalisme, stress og mangel på hensyn til dyrenes naturlige behov for et trygt, stimulerende og artsspesifikt miljø.

Hvorfor mener du at dyrene ikke har det så bra?

Min bekymring for dyrenes velferd i Cirkus Maximus er dyptgripende og basert på en samlet vurdering av deres fysiske tilstand, de observerte oppholdsforholdene, og den generelle naturen til sirkusdrift med bruk av dyr. Jeg mener at et omreisende sirkusliv i seg selv er uforenlig med god dyrevelferd, spesielt for store og komplekse dyr som elefanter og hester, som har behov for store leveområder, sosial interaksjon, mental stimulering og et stabilt og forutsigbart miljø. Den konstante transporten, hyppige miljøskifter, begrensede oppstallingsforhold, og eksponeringen for stressende forestillingssituasjoner, utgjør en betydelig og langvarig belastning på dyrenes fysiske og psykiske helse. Observasjonene av dyrenes hold, som magerhet, ustelt pels, sår og stereotype bevegelser, underbygger mistanken om at de lider under mangelfull omsorg og et liv i fangenskap under krevende forhold. Jeg frykter at Cirkus Maximus, til tross for eventuelle påstander om dyrevelferd, i realiteten prioriterer publikumsunderholdning og kommersiell gevinst over dyrenes grunnleggende behov og rett til et verdig liv. Jeg er spesielt bekymret for at den potensielle bruken av tvang og ubehag i treningen og håndteringen av dyrene ikke er i tråd med etiske prinsipper for dyrehold, og at den kontinuerlige stressbelastningen kan føre til alvorlige helseproblemer og forkortet levetid for dyrene i sirkuset. Jeg anser det som nødvendig at Mattilsynet foretar en grundig og uanmeldt inspeksjon av Cirkus Maximus' dyrehold, både under forestillinger, under transport, og på de midlertidige oppstallingsstedene, for å sikre at dyrevelferdsloven overholdes og at dyrene ikke lider unødvendig.

Hvordan kjenner du til dette?

Jeg har selv besøkt Cirkus Maximus' forestillinger ved tre forskjellige lokasjoner den siste måneden, i henholdsvis Kristiansand, Stavanger og Bergen. Ved alle disse anledningene har jeg observert dyrene og deres omgivelser nøye, både under selve forestillingen, i pausene, og ved å oppholde meg i nærheten av sirkusområdet før og etter forestillingene. Jeg har også samlet inn videomateriale og bilder fra mine observasjoner, som jeg vedlegger denne

bekymringsmeldingen. Min interesse for dyrevelferd og min generelle skepsis til bruk av dyr i underholdningsindustrien, motiverte meg til å undersøke forholdene nærmere og sende inn denne meldingen til Mattilsynet.

Har du et yrke eller en spesiell rolle som Mattilsynet bør vite om?

Jeg er frivillig engasjert i en lokal dyrevernerorganisasjon som arbeider spesifikt med dyrevelferd i sirkus og andre underholdningsvirksomheter med dyr. Gjennom mitt frivillige arbeid har jeg tilegnet meg betydelig kunnskap om dyrevelferdsproblematikken knyttet til sirkusdrift, og har satt meg inn i relevante lover og forskrifter. Min erfaring fra dyrevernarbeidet og min personlige overbevisning om at dyr ikke bør utnyttes til underholdning på bekostning av deres velferd, gjør at jeg vurderer situasjonen i Cirkus Maximus som svært alvorlig og bekymringsverdig. Jeg håper at Mattilsynet vil ta denne bekymringsmeldingen på alvor og iverksette nødvendige tiltak for å sikre dyrenes velferd.